

**Uchwała nr XXXIII/236/20
Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim
z dnia 17 grudnia 2020 roku**

w sprawie: przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 dla Gminy Aleksandrów Łódzki”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, zm.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218; zm.: Dz. U. z 2020 r. poz. 956)

**Rada Miejska w Aleksandrowie Łódzkim
uchwala, co następuje:**

- § 1.** Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie” na lata 2021-2024 dla Gminy Aleksandrów Łódzki, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Aleksandrowa Łódzkiego.
- § 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2024 dla Gminy Aleksandrów Łódzki.

„Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia, zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie”

tworzy się niniejszy program, który wytycza obszary i kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 dla Gminy Aleksandrów Łódzki (zwany dalej gminnym programem) określa lokalną strategię w zakresie przeciwdziałania występowaniu oraz ograniczaniu zjawiska przemocy w rodzinie i skutków jej stosowania na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki.

Podstawą niniejszego dokumentu są zadania własne Gminy wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.). Program stanowi także kontynuację działań zawartych w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy i Programie Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 ” przyjętym Uchwałą nr XVIII/185/15 Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim z dnia 17.12.2015 roku oraz jest spójny z założeniami „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2018-2024” przyjętej Uchwałą nr LIV/524/18 Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim z dnia 26.04.2018 roku.

I Wstęp:

Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

- jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania:

ktoś sądzi, że wie co jest dla drugiego dobre lub daje sobie prawo do decydowania w jego imieniu. Jest, przy tym, "święcie" przekonany, że ten drugi powinien mu się "bezwzględnie" podporządkować i zaspokoić jego "jedynie słuszne" życzenia. Mając najlepsze intencje, chce spowodować, by było tak, jak on chce.

Nieważne jest tu stanowisko drugiej osoby, jej zdanie, chęci i potrzeby - ma być tak jak on sobie życzy i "to już", "natychmiast", "bez dyskusji i gadania",

- jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą:

jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i w wymiarze tej przewagi oddziałuje na osobę słabszą, po to, by zmusić ją do podporządkowania swoim życzeniom,

- działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej:

jedna osoba daje sobie prawo, by drugą uderzyć, obrazić, skrytykować, zabrać coś, nie dać. Nie liczy się z jej potrzebami, życzeniami, protestami, uczuciami. Traktuje daną osobę, jak przedmiot - pozbawiony praw,

- osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych:

szkody mogą być wymierne i nie, widoczne i niedostrzegalne, natychmiastowe i odroczone w czasie.

Jeżeli wszystkie wyżej wymienione warunki zostaną spełnione, będziemy mówili, że ktoś stosuje przemoc wobec drugiej osoby.

Stosującego przemoc będziemy nazywali sprawcą, a doznającego - ofiarą. Te pojęcia nie określają tego jakimi są ci ludzie, lecz wyłącznie rolę którą przyjmują w konkretnej relacji międzyludzkiej. Można być np. ofiarą w relacji z mężem a jednocześnie być sprawcą przemocy wobec własnych dzieci.

Sprawca działa z intencją wobec ofiary, która jest od niego słabsza, narusza jej prawa i dobra osobiste, powodując cierpienia i szkody. Sprawcy przemocy mają najczęściej - w deklaracjach i we własnym mniemaniu - dobre intencje. Są przekonani, że nie mieli innego wyjścia i "musieli" użyć przemocy. Gdyby tylko ofiara coś zrobiła lub nie, to byłoby inaczej. On przecież chciał dobrze i gdyby "tylko": zamilkła, poszła sobie, nie odzywała się,, niczego nie chciała, nie narzekała, była cicho - jednym słowem "umiała się zachować" i "była lepszą żoną, która wie, gdzie jej miejsce" - nie "musiałby" jej bić. To tylko niektóre przykłady "dobrych intencji" osoby stosującej przemoc w rodzinie.

Warto zdawać sobie sprawę z tego, że ofiara jest słabsza i sama ma ograniczone możliwości samoobrony. Z czasem, często przejmuje punkt widzenia sprawcy i zaczyna myśleć, że rzeczywiście "sama sobie jest winna".

Obie strony mają coraz bardziej zniekształcone widzenie sytuacji. Sprawca oskarża ofiarę o odpowiedzialność za przemoc, którą stosuje, a ofiara wierzy mu i myśli, że tak właśnie jest. W rzeczywistości jednak, to ten -kto ma przewagę i za pomocą siły stara się zmusić

drugą osobę do określonego zachowania - stosuje przemoc. I to on jest odpowiedzialny za swoje zachowanie. Niezależnie od tego co robiła i jak reagowała ofiara.

Role - "sprawcy" i "ofiary", dokładnie pokazują kto co robi: sprawca - sprawuje przemoc, a ofiara ponosi szkody; sprawca jest w ataku, a ofiara w obronie.

Warto zdawać sobie sprawę, że raczej sprawca powinien podjąć decyzję oraz działania, zmierzające do zmiany swojego zachowania. Osoba doznająca przemocy może (i powinna) przede wszystkim chronić siebie i własne bezpieczeństwo. Jej częste przekonanie, że to od niej zależy postępowanie sprawcy - jest iluzją.

Opracowanie: Zespół Stowarzyszenia „Niebieska Linia”
www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/6-co-to-jest-przemoc

II Diagnoza sytuacji:

W październiku 2019 roku został opublikowany Raport Kantar Polska z ogólnopolskiej diagnozy przemocy w rodzinie, przygotowany na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Celem badania było:

- ☐ Zidentyfikowanie przekonań i stereotypów na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- ☐ Określenie skali i charakterystyki zjawiska przemocy w rodzinie, w tym w odniesieniu do:
 - a) bycia pośrednim świadkiem przemocy poprzez znajomość rodzin z problemem przemocy,
 - b) osobistych doświadczeń (obecnych lub przeszłych) poprzez bycie bezpośrednim świadkiem przemocy we własnej rodzinie, osobą doświadczającą przemocy lub osobą stosującą przemoc,
- ☐ Stworzenie szczegółowej, wielowymiarowej charakterystyki:
 - a) osób doświadczających przemocy
 - b) oraz osób stosujących przemoc.

Założeniem projektu było dotarcie do możliwie szczegółowych informacji, tak by z badań wyłonił się pogłębiony obraz zjawiska.

Badanie i diagnoza skali przemocy w rodzinie jest problemem niezwykle złożonym. Jest wiele czynników, które utrudniają zbieranie informacji. Chcąc lepiej zrozumieć to zjawisko, należy patrzeć na wiele źródeł danych i zawsze pamiętać, o ich mankamentach. Na ten moment nie ma metody, która pozwoliłaby w sposób precyzyjny, jednoznaczny i wiarygodny określić zakres występowania przemocy w rodzinie. Wszystkie posiadane przez nas narzędzia przybliżają nas do celu (tylko i aż), nie dając w pełni jasnego obrazu. Brak idealnej metody badawczej nie oznacza, że badań nie należy prowadzić. Przeciwnie przemoc w rodzinie jest problemem społecznym o dużej wadze i ogromnych społecznych kosztach. Dlatego też badanie zjawiska i dążenie do lepszego jego zrozumienia jest tak ważne.

Przeprowadzone badania pozwoliły jednak na sformułowanie najważniejszych wniosków w odniesieniu do stereotypów; do zjawiska przemocy obserwowanej w otoczeniu i wobec innych członków gospodarstwa domowego; przemocy doświadczanej w dzieciństwie, sytuacji osoby doświadczającej przemocy; osoby stosującej przemoc.

STEREOTYPY

☐ Według Polaków przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stosunkowo częstym. W opinii ankietowanych najbardziej rozpowszechniona jest przemoc psychiczna. 9% osób (a więc co jedenasta) sądzi, że dotyczy niemal każdego gospodarstwa domowego, a kolejne 25% jest zdania, że dotyczy dużej części tj. ponad połowy. Z drugiej strony co dziesiąta osoba uważa, że to zjawisko, które występuje bardzo rzadko (8%) lub wcale (2%). Jeśli chodzi o przemoc fizyczną, to w jej przypadku jako zjawisko co najmniej częste postrzegają ją 24% ankietowanych, a jako bardzo rzadkie lub w ogóle nie występujące 15%

☐ Na poziomie deklaratywnym zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy w rodzinie w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, czy ekonomicznej. Badanie

pokazało, że ok. 85 % - 90 % Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

□ Nadal jednak około 10% dorosłych osób (a więc ponad 3 mln osób) uznaje, różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne. Najczęściej (tj. przez 14%) podzielana jest opinia „Wydzielanie pieniędzy i kontrolowanie wszystkich wydatków, to przejaw gospodarności współmałżonka”, co potwierdza opinię ekspertów, że Polacy nie w pełni rozumieją zjawisko przemocy ekonomicznej.

□ Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu w odniesieniu do stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy. Z tego względu projektując kampanie społeczne warto zadbać o to, by ich przekaz był czytelny właśnie dla nich

□ Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy w rodzinie, to stwierdzenie „Ofiary przemocy w rodzinie akceptują swoją sytuację”. W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo – około 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania. Eksperti przyznają, że sytuacja osób doświadczających przemocy w rodzinie może być na tyle złożona, że racjonalna kalkulacja, analiza zysków i strat – w tym np. ewentualny brak środków do życia – może skłaniać osoby doświadczające przemocy w rodzinie do pozostania przy stosujących przemoc. Dlatego tak ważne jest, by tworzyć odpowiednie warunki infrastrukturalne oraz polityki wsparcia, które przekonają osoby doświadczające przemocy, że lepsze życie jest możliwe.

□ Obecnie zdecydowana większość Polaków uważa, że prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doświadczające przemocy w rodzinie (72%) oraz, że pomaganie osobom krzywdzonym jest obowiązkiem moralnym każdego człowieka (76%). Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej się nie wtrącać w życie rodzin dotkniętych przemocą stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nawet nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować, gdy widzi się coś niepokojącego.

PRZEMOC OBSERWOWANA W OTOCZENIU I WOBEC INNYCH CZŁONKÓW GOSPODARSTWA DOMOWEGO

□ Polacy w swoim otoczeniu najczęściej zauważają przemoc psychiczną (54% osób zna rodziny, w których ta przemoc występuje). Najmniej dostrzegana jest przemoc seksualna – 95% nie zna w otoczeniu rodzin, gdzie dochodzi do przemocy seksualnej – co wynika, z oczywistego faktu, że jest to forma przemocy najrzadziej występująca, ale na wynik może też wpływać fakt, że osoby, które jej doświadczają nie są skłonne przyznawać się do niej, poza tym najtrudniej ją również bezpośrednio zauważyć.

□ Większość badanych (81%) deklaruje ponadto, że nie zna rodzin, gdzie dochodzi do przemocy wobec dzieci. Zdaniem ekspertów, przemoc wobec dzieci bardzo trudno zauważyć, poza oczywistymi zachowaniami agresywnymi, doświadczanie przemocy przez dzieci dzieje się za zamkniętymi drzwiami. Eksperti zwracali również uwagę na pomijanie emocji i przeżyć dzieci obserwujących przemoc między rodzicami oraz błędne postrzeganie dzieci jedynie jako świadków przemocy.

□ Na poziomie deklaracji, ponad połowa badanych, którzy obserwują w swoim otoczeniu rodziny dotknięte przemocą, podejmuje w związku z tym działania. Najczęściej

jest to rozmowa z osobą krzywdzoną i motywowanie do podjęcia odpowiednich kroków, ale także rozmowa ze sprawcą przemocy. W przypadku przemocy fizycznej to także wezwanie policji. Pojawiały się też odpowiedzi, że formą reakcji było zgłoszenie sprawy do instytucji pomocy społecznej.

□ Natomiast głównym powodem dlaczego osoby, które znają w otoczeniu rodziny w których dochodzi do przemocy, nie podejmują żadnych działań, jest brak ochoty na to, aby wtrącać się do spraw innych bądź brak odwagi. Eksperci podkreślają, że należy edukować społeczeństwo w zakresie reagowania na przemoc w otoczeniu i uświadamiać, gdzie i w jaki sposób można zgłosić swoje obawy, że w naszym sąsiedztwie dzieje się coś złego. Dlatego tak ważne jest adresowanie kampanii społecznych uwrażliwiających na problem przemocy w rodzinie do świadków.

□ Zdarza się również, że jesteśmy bezpośrednimi świadkami przemocy obecnej w naszych rodzinach. Od 4 do 11% badanych jest świadoma, że w ich rodzinach występowała przemoc psychiczna wobec dzieci, starszych czy innego dorosłego członka gospodarstwa domowego i od 2 do 6% badanych w przypadku obserwowania w rodzinie przemocy fizycznej. Eksperci przyznają, że przemoc wobec osób słabszych jest trudna do identyfikacji, a osoby te szczególnie wymagają wsparcia, gdyż z racji swojej zależności mają ograniczone możliwości szukania pomocy.

PRZEMOC DOŚWIADCZANA W DZIECIŃSTWIE

□ Co trzeci badany przyznaje, że w dzieciństwie doświadczył przemocy psychicznej oraz fizycznej. Do doświadczenia w dzieciństwie przemocy ekonomicznej i seksualnej respondenci przyznają się rzadziej (odpowiednio 9% i 4%). Kobiety częściej doświadczały przemocy psychicznej i emocjonalnej. Natomiast doświadczenie przemocy fizycznej w dzieciństwie dotyczy przede wszystkim mężczyzn. Występowanie przemocy w dzieciństwie silnie wpływa na obecność przemocy w dorosłym życiu, czy w roli osoby doznającej przemocy czy stosującej przemoc. Eksperci są zgodni, że takie doświadczenia powodują, że pewne zachowania traktujemy jako normalne i w dorosłym życiu często już nie umiemy inaczej rozwiązywać konfliktów.

□ Niemal co czwarty badany był w dzieciństwie świadkiem przemocy psychicznej w swoim domu. Niemal taki sam odsetek (23%) to osoby, w których domach w dzieciństwie występowała przemoc fizyczna. Najczęściej występującym doświadczeniem z dzieciństwa było stałe narzucanie swojego zdania, wydawanie rozkazów, które zostało dostrzeżone przez co trzeciego badanego (32%) w swoim dzieciństwie. Bicie, szarpanie, czy popychanie zdarzyło się w domach 29% Polaków. Nieco rzadziej Polacy doświadczały w dzieciństwie obrażania, obrzucania wyzwiskami, grożenia (24%) oraz zakazów kontaktów z innymi osobami, które zostało wskazane przez co piątego respondenta (22%). W podobnym stopniu Polacy przyznają, że w ich latach dziecięcych ktoś z ich bliskich ich ośmieszał wobec innych (19%). Zdaniem ekspertów błędnie definiuje się dzieci tylko jako świadków przemocy. Objęcie specjalistyczną pomocą powinno dotyczyć nie tylko osoby krzywdzone, ale też tzw. świadków przemocy. Obserwowanie przemocy w swojej najbliższej rodzinie odciska ogromne piętno na psychice dziecka i powinno ono również znaleźć się pod profesjonalną opieką specjalistów.

OSOBY DOZNAJĄCE PRZEMOCY

□ Niemal co piąty badany (19%) doświadczył jakiegokolwiek rodzaju przemocy wiele razy w ciągu całego swojego życia. 28% badanych doświadczyło przemocy kilka razy a 10% raz. Eksperci uważają, że przemoc w rodzinie jest w naszym kraju zjawiskiem częstym i w dużym stopniu niedoszacowanym, bo wiele jej przypadków nie wychodzi na jaw.

□ Najpowszechniejszą formą przemocy jest przemoc psychiczna. W ostatnim roku

przemocy psychicznej doświadczyło 29 % badanych. Na przełomie całego życia 40% badanych przyznaje, że doświadczyło tej formy przemocy więcej niż raz w życiu. Jednocześnie określenie skali tego rodzaju przemocy jest w dużym stopniu uzależnione od przyjętej definicji. Przemoc psychiczną można bowiem rozumieć bardzo szeroko.

□ Co czwarty Polak (23%) doświadczył kiedykolwiek przemocy fizycznej, niemniej jednak na wielokrotne doznawania przemocy wskazało 16% osób. W ostatnim roku tej formy przemocy doświadczyło 14 % badanych. Przy czym badania pokazały, że osoby które deklarowały, że doznały w swoim życiu przemocy fizycznej, wskazywały najczęściej, iż doświadczenie to miało miejsce wiele lat temu, najprawdopodobniej w dzieciństwie.

□ Przemoc ekonomiczna dotknęła 13% badanych. Profesjonaliści przyznają, że stykają się w swojej pracy z tym rodzajem przemocy, jednak trudno im oszacować ogólną skalę zjawiska.

□ 5% badanych stwierdziło, że doświadczyli przemocy seksualnej, co zdaniem ekspertów jest liczbą mocno zaniżoną. Ten rodzaj przemocy rzadko wychodzi na jaw, gdyż Polacy wstydzą się mówić o tej sferze życia, a ponadto wiedza o przemocy seksualnej jest bardzo niska i często zachowania będące jej przejawem nie są tak postrzegane. □ Warto zaznaczyć, że zdaniem profesjonalistów, różne formy przemocy współwystępują i trudno mówić o nich, jak o oddzielnych zjawiskach.

□ Przemocy w rodzinie najczęściej doświadczają kobiety i dzieci, choć dotyczy ona także mężczyzn. Na przemoc najbardziej narażone są osoby, które doświadczyły jej w dzieciństwie.

□ W badaniu ilościowym osoby w gorszej sytuacji materialnej częściej przyznają, że doświadczyły przemocy w rodzinie. Jednak eksperci zgodnie stwierdzają, że zjawisko to nie jest uzależnione od statusu społeczno-ekonomicznego rodziny.

□ Badani najczęściej doznawali przemocy ze strony mężów, partnerów i ojców lub żon, partnerek i matek. Eksperci opowiadali także o przypadkach, w których przemocy wobec rodziców dopuszczają się dzieci.

□ Wyniki badania bardzo wyraźnie wskazują na korelację pomiędzy nadużywaniem alkoholu, a przemocą w rodzinie. To, że osoba dopuszczająca się przemocy była pod wpływem alkoholu, przyznaje od 30% osób, które dotknęła przemoc ekonomiczna do 44% osób, które dotknęła przemoc fizyczna. Eksperci potwierdzają, że problem nadużywania alkoholu jest silnie skorelowane ze zjawiskiem przemocy w rodzinach, podkreślali również, że spożywanie pozbawia hamulców.

□ Osoby doświadczające przemocy w rodzinie w większości przypadków nie szukają pomocy w związku z tym, co je spotkało. Niemniej jednak w przypadku, kiedy osoby te zdecydują się na szukanie wsparcia, to najczęściej po pomoc zwracają się te doświadczające przemocy fizycznej, psychicznej czy ekonomicznej (od 31% do 24%) a najrzadziej seksualnej – 11%.

□ Eksperci zwracają uwagę na wiele barier, które powodują, że osoby doświadczające przemocy w rodzinie, nie szukają pomocy. Są to między innymi: niskie poczucie własnej wartości, uzależnienie psychiczne i ekonomiczne od osoby, która przemocą się dopuszcza, stereotypowe przekonania na temat tego, jakie zachowania w rodzinie są dopuszczalne.

□ Osoby doświadczające przemocy w rodzinie najczęściej także w rodzinie szukają pomocy w związku z zaistniałą sytuacją. Nieco rzadziej badani, których dotknęła przemoc, zgłaszali się na policję. Pojawiały się też liczne odpowiedzi dotyczące zgłaszania się do ośrodka pomocy społecznej.

□ Podstawową formą pomocy, z której korzystały osoby doznające przemocy w rodzinie były: wsparcie psychologiczne (od 47% w przypadku przemocy psychicznej do 36% w przypadku przemocy ekonomicznej), pomoc prawna (od 38% do 12%) oraz pomoc socjalna/materialna (od 27% do 13%).

□ Osoby, które doświadczyły przemocy w rodzinie i zwracały się w związku z tym o pomoc, dosyć wysoko oceniają jej skuteczność (zależnie od rodzaju przemocy od 66% do

78% uważa za skuteczną). Specjaliści zwracają natomiast uwagę, że skuteczność pomocy często zależy od motywacji osób doświadczających przemocy oraz chęci do współpracy

OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC

□ 30% respondentów potwierdza bycie sprawcą przemocy w rodzinie – jednokrotnym 9%, kilkakrotnym 17% i wielokrotnym 3%. Oznacza to, że ponad 9 mln Polaków przyznaje się do stosowania przemocy w rodzinie, a około 6 mln było w takiej sytuacji kilku- lub wielokrotnie. Do stosowania przemocy psychicznej przyznało się najwięcej osób (24%), w dalszej kolejności do fizycznej (11%), a w najmniejszym zakresie do ekonomicznej (5%) i seksualnej (2%).

□ Wbrew stereotypom demograficzny profil sprawcy nie daje się łatwo określić. Ogólnie stosowanie przemocy nie jest powiązane z wiekiem, wykształceniem, wielkością miejsca zamieszkania, ani też z sytuacją zawodową, czy zdrowotną. Jeśli chodzi o ocenę sytuacji materialnej, to wraz z jej pogorszeniem rośnie udział osób, które kiedykolwiek stosowały przemoc. Większy udział sprawców jest również wśród rozwodników (37%), co może wynikać z faktu że być może stosowanie przemocy w rodzinie było czynnikiem wpływającym na rozwód.

□ To, co łączy osoby stosujące przemoc w rodzinie, to przede wszystkim wspólne doświadczenia oraz środowisko, w którym się wychowywali i żyją. Są to więc w większości osoby, które same doświadczały przemocy oraz osoby w otoczeniu których przemoc jest codziennością. Dla przykładu wśród tych, którzy doświadczali przemocy wiele razy do bycia sprawcą przyznaje się 52% osób. Z kolei wśród osób, które w otoczeniu obserwują 3 lub 4 typy przemocy, sprawcy stanowią 48%. Przemoc w rodzinie jest więc zjawiskiem, które w pewnym zakresie przekazywane jest z pokolenia na pokolenie.

□ Zdaniem ekspertów wielu sprawców łączy też wspólne postawy tj. np. mają potrzebę władzy i kontroli, poczucie bezkarności oraz nie rozumieją swojej winy. Specjaliści podkreślają, że polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie powinny koncentrować się na sprawcach w większym zakresie niż dotychczas. Obecnie skala stosowania działań korekcyjno-edukacyjnych oraz terapeutycznych jest stosunkowo niewielka i sędziowie niechętnie kierują na nie sprawców.

□ Z relacji sprawców wynika, że osobami doświadczającymi przemocy fizycznej są często dzieci, a zwłaszcza synowie, na których wskazuje 30% sprawców, ale też córki (21%). Oznacza to, że wciąż jest wiele do zrobienia w obszarze przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci. Potrzebne są nie tylko kampanie społeczne zmieniające świadomość ogółu, ale też edukacja dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.

□ Jeśli chodzi o problematykę nadużywania alkoholu przez sprawców przemocy w rodzinie to według sprawców przemocy używka ta towarzyszy stosowaniu przemocy, ale rzadziej niż powszechnie się uważa. Eksperti z kolei zauważają, że choć alkohol często współwystępuje ze zjawiskiem przemocy, to nie jest jego przyczyną. Z drugiej strony, z perspektywy policji daje się zauważyć, że w okresach świątecznych, gdy ludzie siadają do stołów i częściej spożywają alkohol, to zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie jest więcej. Okres poprzedzający święta jest więc dobrym momentem na prowadzenie kampanii społecznych dotyczących przemocy w rodzinie.

Źródło:

<https://static.im-g.pl/im/5/26198/m26198755,WYNIKI-BADANIA.pdf> (im-g.pl)

Zjawisko przemocy na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki

W 2019 roku na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki zostało przeprowadzone badanie

wśród dorosłych mieszkańców gminy Aleksandrów Łódzki, którego celem było opracowanie diagnozy problemów społecznych. Badaniem zostało objętych 300 mieszkańców gminy w wieku 18-65 lat. Zakres prac badawczych odnosił do problemu alkoholowego, problemu narkomanii, problemu nikotynowego oraz zjawiska przemocy domowej.

W odniesieniu do zjawiska przemocy domowej, badanie stanowiło próbę oszacowania skali przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Aleksandrów Łódzki.

□ W pierwszym etapie badania spytano mieszkańców o to, czy znają kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 17 % badanych, a 22 % nie ma wiedzy na ten temat. 61 % ankietowanych nie zna osoby w swoim otoczeniu, która doświadczyłaby przemocy.

□ Zdaniem zdecydowanej większości mieszkańców problem przemocy w rodzinie związany jest z piciem alkoholu (83%). Pozostała część respondentów uważa, że źródłem przemocy jest zażywanie narkotyków (38%), zażywanie dopalaczy (26%), choroby (21 %), zażywanie leków (20%), wykluczenie społeczne (19%).

□ W dalszym etapie badania respondenci mieli odpowiedzieć na pytanie, czy doznali kiedykolwiek przemocy. Twierdząco odpowiedziało 19 % badanych. Badani, którzy doświadczyli przemocy, twierdzą, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem doświadczyli najczęściej przemocy psychicznej (27%), fizycznej (12%), przemocy ekonomicznej (10%), zaniedbania (10%), oraz przemocy seksualnej (2%).

□ Osoby, które doświadczyły przemocy, w większości twierdzą, że doznały jej w domu, ze strony partnerów/partnerek (39%), ze strony ojca (27%), ze strony matki (14%). 9 % ankietowanych wskazało na dziadków, 2 % ankietowanych wskazało na swoje dorosłe dzieci. Pozostałe osoby wskazywały pracodawcę, kolegę/koleżankę z pracy, inną nieznaną osobę, co może wskazywać na fakt, iż błędnie oni interpretują pojęcie przemocy w rodzinie.

□ Do przynajmniej jednorazowego aktu przemocy przyznało się 12 % badanych. Była to najczęściej przemoc fizyczna i psychiczna. W ciągu 12 miesięcy przed badaniem, 40 % ankietowanych dopuściło się przemocy psychicznej, seksualnej i zaniedbania. 14 % wskazało na przemoc fizyczną.

□ Przemoc była głównie nakierowana na partnerkę/ partnera (34%), następnie na dziecko (34%).

□ 91 % osób przyznających się do stosowania przemocy, nie było w momencie jej stosowania pod wpływem jakichkolwiek substancji psychoaktywnych. 9 % wskazało na alkohol.

□ Respondenci zostali zapytani także o to, czy w ich domu występuje problem przemocy. 5 % ankietowanych odpowiedziało twierdząco na pytanie, 14 % nie określiło się jednoznacznie. 82 % badanych twierdzi, że w ich domu nie występuje przemoc.

□ Zdecydowana większość ankietowanych uważa, że nie istnieją żadne okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy (78 %), przeciwnego zdania jest 8 %, a brak wiedzy w tym zakresie zadeklarowało 14 %.

□ Niepokojące jest to, że 9 % badanych uważa stosowanie kar cielesnych wobec dzieci jako skuteczną metodę wychowawczą, a 17% badanych nie umie odpowiedzieć na

to pytanie, co może wynikać z niewiedzy na temat konsekwencji bycia ofiarą przemocy w okresie dzieciństwa.

Sprawy związane z przemocą w rodzinie na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki prowadzone na przestrzeni ostatnich czterech lat:

	2016	2017	2018	2019
Liczba spraw prowadzonych w ramach procedury „Niebieska Karta” w rodzinie	34	51	36	48
Liczba przyjętych zawiadomień z art. 207 par. 1 kk	10	20	20	24

Powyższe dane z pewnością nie odzwierciedlają rzeczywistej skali zjawiska przemocy na terenie gminy Aleksandrów Łódzki.

Istnieje wiele czynników, które sprawiają, że ofiary nie szukają pomocy i nie podejmują prób zmiany sytuacji.

Osoby krzywdzone często także nie są świadome tego, że doświadczają przemocy ze strony swoich bliskich. Zjawisko to jest zauważalne podczas indywidualnych rozmów członków grup roboczych z osobami pokrzywdzonymi.

Ile osób będących ofiarami przemocy, tyle motywów do pozostania i opuszczenia przemocowca. Czasem są one prozaiczne, a czasem skomplikowane i złożone. Mimo że każda sytuacja jest inna, to noszą one wspólne znamiona.

Skuteczność i powodzenie działań podejmowanych w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie uwarunkowana jest stopniem kompetencji, wiedzy i doświadczeniem osób pomagających oraz współpracy lokalnych instytucji wsparcia.

Analiza spraw prowadzonych w ramach procedury „Niebieska Karta” w rodzinie w ciągu ostatnich czterech lat pozwala na formułowanie wniosków, iż głównym czynnikiem torującym przemoc w rodzinie jest problem nadużywania alkoholu przez osoby stosujące zachowania przemocowe wobec najbliższych. Z ogólnopolskich danych wynika, że w 2019 roku policjanci podjęli ponad 74 tysiące interwencji (z wykorzystaniem procedury „Niebieska Karta”) w sytuacji podejrzenia przemocy w rodzinie. Prawie 57 % osób stosujących przemoc w rodzinie w czasie interwencji policji była pod wpływem alkoholu. W dalszej kolejności czynnikami ryzyka jest używanie innych środków psychoaktywnych, w tym uzależnienia mieszane; choroby psychiczne, stres i nieumiejętność radzenia sobie z emocjami.

Zdecydowana większość osób doświadczających przemocy to kobiety i dzieci.

Najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy jest przemoc psychiczna i fizyczna.

Ofiary przemocy domowej nadal mają niską świadomość na temat przysługujących im praw oraz poczucia własnej sprawczości. Brakuje im gotowości do podejmowania radykalnych działań. Często wolą żyć w przekonaniu, że problem sam się rozwiąże, bądź liczą na to, że inni zrobią coś za nich. Wymagają wsparcia i zaangażowania służb pomocowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na uwagę zasługuje również fakt, że rok 2020 był rokiem społecznej izolacji, wielu ograniczeń, nakazów i zakazów. Wraz z COVID- 19 pojawiła się „pandemia przemocy”. Organizacje pozarządowe działające na rzecz ofiar przemocy w rodzinie biją na alarm.

Nauka zdalna i praca zdalna przyczyniają się do tego, że sprawcy przemocy w rodzinie mają więcej okazji do zadawania krzywdy. Z badań Fundacji „Dajmy Dzieciom Siłę” wynika, że przez ostatnie osiem miesięcy od ogłoszenia pandemii – 27 % dzieci i młodzieży doświadczyło krzywdzenia, 11 % młodych ludzi doświadczyło przemocy ze strony bliskiej osoby dorosłej, a 3% padło ofiarą fizycznego wykorzystywania seksualnego. Jedno na dziesięć dzieci mówi, że nie może liczyć na żadnego dorosłego. Jeszcze niedawno od awantur można było uciec do szkoły. Tam uważny nauczyciel mógł dostrzec siniaki bądź smutek ucznia. Teraz takiej możliwości nie ma.

Podoba sytuacja dotyczy dorosłych ofiar przemocy domowej. Konieczność pracy zdalnej powoduje często zamknięcie ofiary ze sprawcą niemalże na 24 godziny na dobę.

Kolejne lata niewątpliwie przyniosą konsekwencje wprowadzonych w 2020 roku zmian i obostrzeń. To będzie powodowało konieczność większej mobilizacji ze stron służb pomocowych a także opracowania nowych strategii skutecznej pomocy osobom uwięzionym w przemoc domową.

III Cele Programu:

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Aleksandrów Łódzki.

Cele szczegółowe:

Cel 1 – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Cel 2- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

Cel 3- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,

Cel 4- zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

IV Adresaci Programu:

1) ogół społeczeństwa, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie, a także młodzież szkolna;

2) osoby dotknięte przemocą w rodzinie;

3) osoby stosujące przemoc w rodzinie;

4) świadkowie przemocy w rodzinie,

5) służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

V Realizatorzy Programu:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki **(ZI)**

- Ośrodek Pomocy Społecznej im. Ireny Sendlerowej w Aleksandrowie Łódzkim **(OPS)**

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Aleksandrowie Łódzkim **(GKRPA)**,

- Komisariat Policji w Aleksandrowie Łódzkim **(KP)**,

- placówki oświatowe na terenie gminy Aleksandrów Łódzki – Szkoły **(SZK)**,

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Aleksandrowie Łódzkim **(PPP)**,

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Aleksandrowie Łódzkim (**SP ZOZ**),
- Poradnia Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień (**PZP i PLU**),
- organizacje pozarządowymi zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie gminy Aleksandrów Łódzki.

VI Obszary i kierunki działań:

Obszar :

1. Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działania:

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Rodzaje działań:

1.1.1. przeprowadzenie lokalnej diagnozy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, skali problemu, postaw i przekonań mieszkańców gminy Aleksandrów Łódzki wobec problemu przemocy domowej, w tym stosowania kar cielesnych w stosunku do dzieci, jako metod wychowawczych.

Realizatorzy: OPS, GKRPA, SZK

Wskaźniki:

- liczba opracowanych narzędzi diagnostycznych,
- liczba respondentów biorących udział w badaniu

Termin realizacji: 2022

Kierunki działania:

1.2 Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, zmiana postaw postrzegania problemu przemocy w rodzinie.

Rodzaje działań:

1.2.1. prowadzenie lokalnych działań informacyjno- edukacyjnych nt. zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci, które:

- obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie,
- opisują mechanizmy przemocy w rodzinie,
- ukazują konsekwencje stosowania przemocy, szczególnie wobec dzieci,
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy, informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władze rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- informują o możliwościach uzyskania pomocy,
- zachęcają do społeczeństwo lokalne do właściwego reagowania na krzywdy innych,

Realizatorzy: ZI

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych lokalnych kampanii,

-liczba odbiorców poszczególnych kampanii,

Termin realizacji: 2021-2024

1.2.2. włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy

Realizatorzy: ZI

Wskaźniki:

- liczba ogólnopolskich kampanii, w które włączyła się gmina Aleksandrów Łódzki

Termin realizacji: 2021-2024

1.2.3. współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na terenie gminy Aleksandrów Łódzki, w celu wprowadzenia elementów edukacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programu nauk przedmałżeńskich

Realizatorzy: ZI

Wskaźniki: - liczba podjętych inicjatyw,

Termin realizacji: 2021-2024

Kierunki działania:

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

Rodzaje działań:

1.3.1 prowadzenie poradnictwa, prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.

Realizatorzy: OPS, GKRPA, SZK, PPP

Wskaźniki:

- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- liczba programów,

-liczba osób, którym udzielono porady,

Termin realizacji: 2021-2024

1.3.2 wdrażanie na terenie placówek oświatowych programów terapeutycznych zapobiegających zachowaniom agresywnym u dzieci i młodzieży

Realizatorzy: PPP, SZK

Wskaźniki:

- liczba placówek realizujących programy

- liczba programów,

-liczba osób, które ukończyły program

Termin realizacji: 2021-2024

Obszar:

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Kierunki działania:

2.1 rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz

organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz umacnianie zasad współpracy.

Rodzaje działań:

2.1.1. integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9 a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zapewnienia pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz podejmowania interwencji wobec osób stosujących przemoc.

Realizatorzy: ZI

Wskaźniki:

- liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba utworzonych grup roboczych,
- liczba posiedzeń grup roboczych.
- liczba osób pozostających pod opieką grup roboczych,
- liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych

Termin realizacji: 2021-2024

2.1.2. nawiązanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Realizatorzy: ZI

Wskaźniki:

- liczba zleconych lub wspólnie wypracowanych projektów

Termin realizacji: 2021-2024

Kierunki działania:

2.2 upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Rodzaje działania:

2.2.1. upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

Realizatorzy: ZI, OPS, GKRPA, KP, SZK, PPP, SP ZOZ,

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i upowszechnieniowych materiałów informacyjnych
- liczba lokalnych kampanii społecznych

Termin realizacji: 2021-2024

Kierunki działania:

2.3. udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Rodzaje działania:

2.3.1. zapewnienie wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego

Realizatorzy: ZI, OPS

Wskaźniki:

- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa

Termin realizacji: 2021-2024

2.3.2. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej na terenie gminy, bądź kierowanie do specjalistycznych środków na terenie powiatu, województwa.

Realizatorzy: OPS

Wskaźniki:

- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z pomocy na terenie gminy, bądź poprzez skierowanie do specjalistycznych ośrodków na terenie powiatu, województwa.

Termin realizacji: 2021-2024

2.3.3 prowadzenie poradnictwa online i poradnictwa telefonicznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Realizatorzy: OPS– Centrum Pomocy Rodzinie i Usług Socjalnych

Wskaźniki:

- liczba osób, którym udzielono wsparcia

Termin realizacji: 2021- 2024

3.3.4 prowadzenie w Poradni Leczenia Uzależnień wstępnej diagnozy zjawiska przemocy domowej u nowych pacjentów zgłaszających się po pomoc z uwagi na współzależnienie

Realizatorzy: PLU

Wskaźniki:- liczba przeprowadzonych kwestionariuszy oceny ryzyka występowania przemocy wobec dorosłego,

Termin realizacji: 2021-2024

2.3.5 wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Realizatorzy: KP

Wskaźniki:

- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań

Termin realizacji: 2021- 2024

2.3.6. zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Realizatorzy: OPS, KP, SP ZOZ

wskaźniki:

-liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie

Termin realizacji: 2021-2024

2.3.7 zapewnienie możliwości udziału w programach terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, kierowanie do placówek specjalistycznych na terenie powiatu, województwa, które realizują programy terapeutyczne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Realizatorzy: ZI, OPS

Wskaźniki:

- liczba osób skierowanych do udziału w programach terapeutycznych realizowanych na terenie powiatu, województwa,

- liczba uczestniczących w programach terapeutycznych osób dotkniętych przemocą w

rodzinie,

- liczba osób, które ukończył pogramy terapeutyczne,

Termin realizacji: 2021-2024

2.3.8 tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych

Realizatorzy: ZI

Wskaźniki:

- liczba mieszkań socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2024

2.3.9 korzystanie z uprawnień dotyczących izolowania sprawców przemocy od ofiar na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw

Realizatorzy: KP

Wskaźniki:

- liczba wydanych nakazów natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc,

Termin realizacji: 2021-2024

Kierunki działania:

2.4 monitoring skuteczności działań pomocowych

2.4.1. badanie skuteczności pomocy udzielonej rodzinom dotkniętym przemocą

Realizatorzy: ZI, OPS

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie,

- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,

- liczba osób, które w wyniku oddziaływań nie powróciły do stosowania przemocy w rodzinie,

- liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Termin realizacji: 2021-2024

Obszar:

3. Oddziaływanie na osoby stosujących przemoc w rodzinie.

Cel: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Kierunki działania:

3.1 tworzenie i rozszerzenie ofert wobec osób stosujących przemoc w rodzinie realizowanych przez instytucje rządowe, samorządowe a także podmioty i organizacje pozarządowe a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi.

Rodzaje działania:

3.1.1. rozpowszechnianie informatorów dot. instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w szczególności realizujących programy korekcyjno- edukacyjne.

Realizatorzy: ZI, OPS

Wskaźniki:

- coroczne aktualizowanie na stronie internetowej gminy bazy teleadresowej podmiotów i organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- liczba informatorów opracowanych przez samorząd zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także zakres realizowanych oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,

Termin realizacji: 2021-2024

Kierunki działania:

3.2 interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

Rodzaje działania:

3.2.1. stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty

Realizatorzy: OPS, GKRPA, KP, SP ZOZ, SZK.

Wskaźniki:

- liczba utworzonych formularzy „Niebieskich Kart”- A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie,
- liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowania działań,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie,
- liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie,
- liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia,
- liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania.

Termin realizacji: 2021-2024

3.2.2. aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie

Realizatorzy: zespół interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej

Wskaźniki:

- liczba przekazanych Policji lub kuratorom sądowym informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc

Termin realizacji: 2021-2024

Kierunki działania:

3.3. kierowanie do udziału w programach psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań.

Rodzaje działań:

3.3.1. Kierowanie do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych dla sprawców przemocy, realizowanych na terenie powiatu, województwa.

Realizatorzy: ZI, OPS

Wskaźniki:

- liczba osób skierowanych do udziału w programie,

-liczba osób, które ukończyły program psychologiczno- terapeutyczny, korekcyjno- edukacyjny

Termin realizacji: 2021-2024

3.3.2. badanie skuteczności programów psychologiczno- terapeutycznych oraz programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizatorzy: OPS

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów psychologiczno- terapeutycznych/ korekcyjno- edukacyjnych powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy.

Termin realizacji: 2021-2024

Obszar:

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działania:

4.1. podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rodzaje działania:

4.1.1.organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących obowiązujących procedur, zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie

Realizatorzy: ZI, GKRPA, OPS

Wskaźniki:

- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego

Termin realizacji: 2021-2024

4.2.2.organizowanie i finansowanie szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki zjawiska przemocy w rodzinie, konsekwencji doznawania przemocy w rodzinie, funkcjonowania osób doznających przemocy i stosujących przemoc.

Realizatorzy: ZI, GKRPA, OPS

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych szkoleń,

- liczba uczestników szkoleń.

Termin realizacji: 2021-2024

4.2.wzmocnienie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaje działania:

4.2.1. wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc w rodzinie, w formie min. superwizji, coachingu, grup wsparcia

Realizatorzy: OPS

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń.

Termin realizacji: 2021-2024

VII Realizacja Programu:

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 dla Gminy Aleksandrów Łódzki” będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej im. Ireny Sendlerowej w Aleksandrowie Łódzkim pod nadzorem merytorycznym Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki.

VII Finansowanie:

Źródłem finansowania zadań „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 dla gminy Aleksandrów Łódzki ” są środki finansowe z budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej im. Ireny Sendlerowej w Aleksandrowie Łódzkim.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu corocznie będzie zawarta w budżecie Ośrodka.

Poszczególne działania w ramach Programu będą finansowe z budżetu gminy, ze środków przeznaczonych na realizację „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

VIII Sprawozdanie z realizacji Programu:

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Aleksandrów Łódzki” za każdy rok jego obowiązywania przygotowuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki.

Sprawozdania będą składane do Burmistrza Aleksandrowa Łódzkiego w terminie do 31 marca każdego roku Programu, począwszy od marca 2022 roku do 31 marca 2025 roku.